
WHAT WE
LEAVE
UNSEEN

HLUTI II

ÞRÖSKULDUR 8

Það sem við skiljum eftir ósýnilegt

Til er spurning sem kemur seint.

Miklu seinna en við ímyndum okkur.

Ung spyrjum við lífið hvað við munum ná að eignast.

Fullorðin spyrjum við hvað við munum ná að varðveita.

Aðeins eftir mörg ár förum við að spyrja okkur einhvers annars.

Hvað mun standa eftir þegar við erum ekki lengur hér?

Það er spurning sem sjaldan er borin fram upphátt.

Kannski vegna þess að hún veldur okkur óþægindum.

Kannski vegna þess að hún neyðir okkur til að horfa út fyrir nútíðina.

Kannski vegna þess að enginn kærir sig um að horfast í augu við eigin fjarveru.

Samt kemur hún.

Alltaf.

Fyrr eða síðar kemur hún.

Lengi vel hélt ég að arfleifðin væri eitthvað sýnilegt.

Verk.

Fyrirtæki.

Hús.

Bók.

Árangur.

Eitthvað sem hægt væri að benda á og þekkja.

Svo sýndi tíminn mér dýpri sannleika.

Mikilvægustu hlutirnir sem við skiljum eftir sjást ekki.

Þeir birtast ekki í skrám.

Þeir rata ekki í ársreikninga.

Þeir enda ekki í tölfræðinni.

Samt halda þeir áfram að lifa.

Ég hef hitt fólk sem hefur aldrei skrifað bók en hefur breytt lífi tuga einstaklinga.

Fólk sem hefur aldrei stýrt stórum stofnunum en hefur skilið eftir óafmáanleg spor í heilu fjölskyldunum.

Fólk sem mun ekki birtast í neinu alfræðiriti en heldur þó áfram að vera til í gegnum afleiðingar gjörða sinna.

Þessi uppgötvun breytti því hvernig ég horfði á velgengni.

Því velgengnin elskar að láta sjá sig.

Hin sanna arfleifð vinnur hins vegar oft í skugganum.

Hugsum um foreldra okkar.

Um kennarana okkar.

Um ákveðið fólk sem við hittum í fáeina mánuði og gat haft áhrif á okkur í áratugi.

Mörg þeirra vita alls ekki hvaða áhrif þau hafa haft á okkur.

Þau töluðu.

Þau framkvæmdu.

Þau lifðu.

Og eitthvað varð eftir.

Eitthvað sem heldur áfram enn í dag.

Þetta er hinn ósýnilegi hluti mannkynssögunnar.

Sá stærsti.

Sá sem minnst er sagt frá.

Sá öflugasti.

Með árunum fór ég að horfa öðruvísi á mínar eigin ákvarðanir.

Ég spurði mig ekki lengur aðeins:

„Hvað er ég að byggja?“

Ég spurði mig:

„Hvað er ég að færa áfram?“

Munurinn er fíngerður.

En hann breytir öllu.

Að byggja snýst um nútíðina.

Að færa áfram snýst um framtíðina.

Og framtíðin er alltaf byggð fólki sem við getum ekki þekkt.

Börn.

Barnabörn.

Lesendur.

Vinir.

Ókunnugir.

Fólk sem mun einn daginn komast í snertingu við eitthvað sem við skildum eftir okkur.

Það mun ekki vita hver við vorum.

Það mun ekki þekkja öll smáatriðin.

En það mun taka við afleiðingu.

Og sú afleiðing mun tala í okkar stað.

Á starfsævi minni hef ég séð verkefni fæðast og hverfa.

Fyrirtæki vaxa og breytast.

Markaðir umbreytast.

Tækni úreldist.

Allt sem virtist varanlegt reyndist tímabundið.

Í fyrstu olli þessi veruleiki mér óróa.

Svo fór ég að upplifa hann sem frelsandi.

Því hann neyddi mig til að leita annars staðar að því sem raunverulega varir.

Og það sem varir fer nánast aldrei saman við það sem við eigum.

Það fer saman við það sem við færum áfram.

Setning.

Meginregla.

Fordæmi.

Gjörð.

Mynd af nærveru.

Það sem við færum áfram heldur áfram að ferðast jafnvel þegar við erum ekki lengur til staðar til að fylgja því.

Ég hef oft fundið aftur, í orðum eða hegðun annarra, brot úr fólki sem ekki var lengur til staðar.

Hugsunarhátt.

Næmi.

Mynd af kaldhæðni.

Lexíu.

Á þeim stundum skildi ég eitt.

Fólk hverfur ekki að fullu.

Hluti af því heldur áfram að hreyfast um heiminn.

Ekki sem minning.

Heldur sem áhrif.

Og kannski er þetta sannasta mynd varanleikans.

Með aldrinum hættum við smám saman að hafa áhuga á ytra útliti arfleifðar okkar.

Við förum að gefa gæðum hennar meiri gaum.

Það skiptir ekki máli hversu stór hún er.

Það skiptir máli hversu sönn hún er.

Lítill sannleikur sem færður er áfram af einlægni getur lifað lengur en stór bygging reist af hégóma.

Sagan er full af slíku.

Stórfengleg verk molna.

Meginreglurnar halda áfram að ferðast.

Formgerðirnar breytast.

Gildin lifa af.

Þess vegna lít ég í dag á hvert samband sem eins konar sáningu.

Við vitum aldrei hvað mun raunverulega vaxa.

Við vitum aldrei hvaða orð mun standa eftir.

Hvaða gjörð verður í minnum höfð.

Hvaða fordæmi verður tekið til eftirbreytni.

Við getum aðeins breytt af heilindum.

Og látið tímann sjá um afganginn.

Við lok lífsins held ég að fáir muni nákvæman fjölda sigranna.

Fáir muni árangurinn í smáatriðum.

Fáir muni titlana.

Margir muna hins vegar hvernig komið var fram við þá.

Hvernig þeim var tekið.

Hvernig þeim var sýnd virðing.

Hvernig þeir voru elskaðir.

Þetta er hin ósýnilega arfleifð.

Sú sem birtist ekki á ljósmyndunum.

Sú sem vekur ekki lófaklapp.

Sú sem sækist ekki eftir athygli.

Samt er hún sá hluti sem endist lengst.

Þegar ég horfi um öxl í dag skil ég að líf mælist ekki aðeins af því sem það kemur í verk.

Það mælist líka af því sem heldur áfram að lifa í öðrum.

Í hugmyndunum sem við færðum áfram.

Í fólkinu sem við hjálpuðum.

Í reisninni sem við vörðum.

Í traustinu sem við sköpuðum.

Í hugrekkinu sem við vöktum.

Allt ósýnilegir hlutir.

Allt raunverulegir hlutir.

Kannski þeir raunverulegustu af öllum.

Því þegar tíminn hefur tekið nánast allt með sér mun standa eftir það sem ekki sést.

Það sem við skildum eftir ósýnilegt.